

Orchideeën

Tweemaandelijks tijdschrift van de Nederlandse Orchideeën Vereniging
Mede mogelijk gemaakt door de **Orchideeën Hoeve** en **Floricultura**
83ste jaargang, nummer 3/2021

90 jaar NOV

Cambria's in het tuincentrum

Cambria's hebben stevige, volle pseudobulben, let daarop bij aankoop

Een lichtere kloon van *Oncidopsis* (*Burrageara*) Nelly Isler

De naam Cambria zul je niet in orchideeënboeken tegenkomen

Oncidopsis (*Burrageara*) Nelly Isler is een populaire hybride, geregistreerd in 1995 en voortgekomen uit zeven natuursorten na vele generaties van kruisen en selecteren

Miltonidium is een Cambria met *Miltoniopsis* in de achtergrond

Oncostele *Catatante* is een complexe hybride, voortgekomen uit maar liefst twaalf natuursorten na vele generaties kruisen, geregistreerd in 2002

Een Cambria met duidelijk invloed van *Brassia* in de voorouders

Hoe komen orchideeën aan hun naam? Deel 11 Wat is een Cambria?

Tekst en foto's: Rob Böck, tenzij anders vermeld

In geen enkel van de orchideeënboeken die ik raadpleegde kon ik de naam Cambria vinden. Toch stond die naam op de kaartjes bij de mooie, bloeiende orchideeën in het tuincentrum dat ik kortgeleden bezocht. Dat het orchideeën waren, kon ik duidelijk zien aan de typische bloemvorm en aan de mooi ontwikkelde pseudobulben. Er waren meerdere, in verschillende bonte kleuren en prachtige kleurpatronen. Ik raakte geïntrigeerd. Wat is een Cambria? Waarom staat de naam niet vermeld in orchideeënboeken, terwijl er zoveel van verkocht worden in tuincentra en bij bloemisten?

Hybridisatie

Eenmaal duikt de naam toch op, in *Vuylstekeara* Cambria, een oude hybride waarover dadelijk meer. In het begin van de twintigste eeuw was hybridiseren één van de meest uitdagende aspecten van het orchideeën kweken. Kruisbestuiving van soorten binnen eenzelfde geslacht was reeds goed bekend, maar intergenerische hybridisatie, kruisen van soorten uit verschillende geslachten, dat was pas echt een uitdaging!

Dit gebeurde niet alleen om mooiere bloemen te krijgen, maar ook om de bloemen langer houdbaar te maken, de planten toleranter te maken als kamerplanten en verzorging gemakkelijker te maken. Veel hybriden zijn sterker en makkelijker te houden dan natuurlijke soorten.

Vuylsteke en Charlesworth

In 1911 lukte het de Belgische orchideeënkweker Charles Vuylsteke (1844-1927) een *Odontoglossum* te kruisen met een *Miltonia* en een *Cochlioda*. Het resultaat was prachtig. De hybride werd *Vuylstekeara* genoemd. De geslachtsnamen van de ouders en de hybride zijn inmiddels veranderd - zie het kadertje bij dit artikel - maar we houden nu even de oude namen aan.

Vuylsteke was niet de enige die werkte aan kruisingen met *Odontoglossum*, een geslacht dat in die tijd zeer populair was. Hij had een rivaal in Engeland met wie hij, ondanks hun concurrentie, goed bevriend was, Joseph Charlesworth (1851-1920). De beide kwekers ontmoetten elkaar regelmatig op internationale orchideeëntentoonstellingen en zij bespraken daar hun jongste successen.

Joseph Charlesworth, portret in *The Orchid Review* Sept.-Oct. 1920 bij zijn overlijdensbericht

Rudolf Jenny

Na het overlijden van Joseph Charlesworth bleef zijn kwekerij, Charlesworth Ltd. in Heaton, Yorkshire, nog zestig jaar bestaan. Het was daar dat opnieuw een spectaculaire hybride werd

Naamgeving

Omdat dit artikel gaat over orchideeënhistorie van een eeuw geleden, hebben we de oude namen aangehouden. Inmiddels zijn de in die hybriden gebruikte miltonia's overgegaan naar het geslacht *Miltoniopsis*, en zijn *Odontoglossum* en *Cochlioda* ondergebracht bij het geslacht *Oncidium*. Dat maakt dat *Vuylstekeara* nu *Oncidopsis* heet - een kruising van *Oncidium* en *Miltoniopsis*. Maar de naam Cambria, die gaat nooit meer weg!

gerealiseerd, dit keer uit maar liefst zes verschillende voorouders uit meerdere geslachten, waaronder ook weer *Odontoglossum*. De nieuwe hybride werd *Vuylstekeara* Cambria genoemd. Hij werd in 1931 officieel door de Royal Horticultural Society geregistreerd in *Sander's List of Orchid Hybrids*. Toevallig is 1931 ook het jaar waarin de Nederlandse Orchideeën Vereniging is geregistreerd.

Handelsnaam

Sindsdien is Cambria de handelsnaam geworden van een grote groep kunstmatig gekweekte orchideeën. Cambria is geen botanische naam maar een handelsnaam, en we schrijven die dan ook niet cursief. Een mooie naam voor orchideeën, gemakkelijk uit te spreken, eenvoudig te onthouden, en toch, exotisch, mysterieus, intrigerend. Het was dus alsof ik de naam Coca-Cola opzocht op een lijst van natuurlijke vloeistoffen. Die vind je

daar ook niet. Er worden inmiddels zeer veel hybride-orchideeën onder de naam Cambria verkocht en er zijn periodes geweest waarin zij buitengewoon populair waren. Ook nu zijn zij bij een groot publiek zeer geliefd, vooral in Engeland en Amerika.

Verzorging

Door de sterke invloed van *Odontoglossum* gedijen Cambria's goed in een koele omgeving. Zij zijn daarom uiterst geschikt als kamerplant op koele plekken in huis. Zij vragen geen verwarmde kas of hoge stand van de verwarming. In de zomer staan ze graag buiten, op een balkon, onder een afdakje, of onder een boom. Daar zal frisse lucht ze veel goed doen. Stel ze nooit bloot aan direct zonlicht want daar kunnen ze niet tegen. Geef Cambria's eens per week water door de pot in handwarm, schoon water, liefst regenwater, te dompelen. Bij hoge temperaturen uiteraard iets vaker, het potmengsel mag nooit volledig opdrogen. Voeg eens per

Norbert Dank

Oncidopsis (*Vuylstekeara*) Cambria 'Plush' uit 1931 geldt als de mooiste kloon van deze legendarische hybride

maand orchideeënvoeding aan het water toe. Gebruik de helft van de voorgeschreven dosering.

De bloemen van Cambria's blijven gemiddeld zes weken goed. Knip na de bloei de bloemstengel af. Bij goede verzorging zal de plant dan één of meer nieuwe scheuten maken die nieuwe pseudobulben en bladeren vormen, waaruit weer bloemtakken zullen groeien.

Cambria's zijn gemakkelijke, dankbare orchideeën die je belonen met hun spectaculaire bloemen. Zij komen niet voor in de natuur maar zijn door kwekers met kennis en liefde gecreëerd en geven velen veel plezier.

Tot slot

Dank aan Rudolf Jenny voor het portret van Joseph Charlesworth en aan Norbert Dank voor zijn foto van *Oncidopsis* (*Vuylstekeara*) Cambria 'Plush'.

Wil je meer weten over de ouders (of nakomelingen) van een bepaalde hybride, ga dan naar bluenanta.com.

Cambria's zijn big business